

Quicksan Natuur

Woningbouwlocatie

Oijense Zij

Oss

Onze referentie: 301894

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Oss
Mevrouw P. Kuypers
Raadhuislaan 2
5341 GM OSS

Dossiergegevens

Onze referentie: 301894
Status rapport: v2.0

Projectteam

Projectverantwoordelijke: Dennis Slotboom
Specialist Natuur en Ecologie: Dennis Slotboom
Kwaliteitscontrole: Jasper Verhaar

Contactgegevens

info@Cobra-adviseurs.nl
www.Cobra-adviseurs.nl
T. 088 - 262 72 00

Centraal postadres

Cobra adviseurs bv
Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17232157
Btw-nr. NL 8199.70.220.B01
IBAN NL82 RABO 0153 4125 18

Samenvatting

Cobra adviseurs bv heeft op 11 juni 2018 een quickscan Natuur uitgevoerd bij het onderzoeksgebied Oijense Zij in Oss. Gemeente Oss ontwikkelt deze woningbouwlocatie en heeft ons vanwege de benodigde bestemmingsplanwijziging gevraagd eventuele knelpunten in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) in beeld te brengen.

Beschermde soorten

Vogels

In het gebied zijn vogels aanwezig, waaronder buizerd, zwarte kraai, houtduif, patrijs, ekster, merel, kievit, scholekster, wilde eend en verschillende soorten kleine zangvogels. Steenuilen komen in de omgeving wel voor maar worden in het onderzoeksgebied niet verwacht. Alle vogels zijn beschermd onder de Wnb.

Europees beschermde soorten

Er worden vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in het gebied verwacht. Vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en staan daarom ook op de lijst van Europees beschermde diersoorten en zijn daarmee strikt beschermd. Daarnaast wordt poelkikker verwacht. Ook deze soort valt onder de Europees beschermde soorten en is zodoende ook streng beschermd.

Nationaal beschermde soorten

De door ons aangetroffen of te verwachten soorten konijn, vos, egel, veldmuis, bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker, kleine watersalamander en grote modderkruiper zijn opgenomen in de lijst van nationaal beschermde diersoorten.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

In bomen, oeverbegroeiingen en aan akkerranden kunnen nesten verwacht worden van vogels. De nesten van deze aanwezige of verwachte vogelsoorten zijn niet jaarrond beschermd, maar zijn wel beschermd zolang het nest in gebruik is. De jaarrond beschermde nesten van steenuil en buizerd zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. De sloten in het onderzoeksgebied zijn vrijwel zeker voorplantingsbiotopen voor gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en mogelijk poelkikker en kleine watersalamander. Daarnaast zijn de sloten mogelijk leefgebied voor grote modderkruiper. Verder zijn in (de randen van) het onderzoeksgebied waarschijnlijk verblijfplaatsen van konijn, veldmuis en egel aanwezig.

Worden met het werk verbodsbepalingen overtreden?

Voor vogels waarvan de nesten niet jaarrond zijn beschermd zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten mits met de voorgenomen werkzaamheden geen bewoonde nesten verloren gaan.

Voor Europees beschermde soorten is ten aanzien van vleermuizen een overtreding van art. 3.5 lid 4 Wnb te verwachten indien de functionaliteit van foerageergebied wordt aangetast. Door middel van nader onderzoek moet nog wel worden vastgesteld of van een essentiële functionaliteit wel sprake is. Voor poelkikker is wel overtreding van art. 3.5 lid 2 en 4 te verwachten, maar uit nader onderzoek moet eerst blijken of daadwerkelijk sprake is van poelkikker en of de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect hebben op deze soort.

Voor nationaal beschermde soorten is mogelijk sprake van een overtreding van artikel 3.10 lid 1a en 1b Wnb. Maar voor alle in het onderzoeksgebied verwachte nationaal beschermde soorten, met uitzondering van grote modderkruiper, geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling omdat de werkzaamheden vallen onder de noemer ruimtelijke ontwikkelingen. Zorgvuldig handelen blijft echter vereist. Voor grote modderkruiper geldt geen vrijstelling en daarom is mogelijk alsnog sprake van overtreding van artikel 3.10 lid 1a en 1b Wnb als uit nader onderzoek blijkt dat deze soort in het onderzoeksgebied aanwezig is.

Vervolgstappen

De volgende vervolgstappen zijn nodig:

- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van poelkikker en grote modderkruiper indien de sloten worden gedempt of anderszins negatieve effecten op poelkikker en grote modderkruiper kunnen ontstaan.
- Nader onderzoek naar de functionaliteit van met name de zuid- en westzijde van het onderzoeksgebied als foerageergebied voor vleermuizen.
- Behouden van bewoonde vogelnesten waarvan de nesten niet jaarrond zijn beschermd door werken buiten het broedseizoen of aanvullende nestcontroles.
- Het inspecteren van de werkomgeving op dieren en het markeren en ontzien van konijnenholen tussen 1 januari en 30 juni.
- Werkzaamheden aan sloten uitvoeren tussen september en februari.
- De gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting hanteren.

Gebiedsbescherming

De voorgenomen werkzaamheden hebben naar verwachting geen invloed op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of de nabijgelegen Natuurnetwerk Nederland (NNN). Vervolgstappen zijn in dit kader niet nodig, maar wij adviseren wel deze conclusie kort te sluiten met de provincie Noord-Brabant.

Houtopstanden

Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom Wnb (voorheen Boswet). Dat houdt in dat in het kader van hoofdstuk 4 Wet natuurbescherming er geen sprake is van een meldings- en herplantplicht bij het vellen van bomen. Wel is er waarschijnlijk een omgevingsvergunning voor vellen nodig. Zodra duidelijk is welke bomen u wilt kappen, raden wij u aan om aan de hand van de stamdiameter, eventueel bijzondere status en mogelijk andere criteria te laten onderzoeken voor welke van deze bomen u een omgevingsvergunning moet aanvragen.

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Situatie en planvorming	6
3	Verantwoording	8
3.1	Literatuuronderzoek	8
3.2	Nationale Databank Flora en Fauna	8
3.3	Veldwerk	9
4	Quickscan	10
4.1	Gebiedsbescherming	10
4.2	Planten en dieren	11
4.2.1	Vogels	11
4.2.2	Europees beschermde soorten	11
4.2.3	Nationaal beschermde soorten	12
4.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	13
4.4	Overige functies	14
4.5	Houtopstanden	14
5	Conclusie	15
5.1	Soortenbescherming	15
5.1.1	Vogels	15
5.1.2	Europees beschermde soorten	15
5.1.3	Nationaal beschermde soorten	16
5.2	Gebiedsbescherming	17
5.3	Houtopstanden	17
5.4	Samenvatting	18
6	Advies	19
6.1	Vogels	19
6.2	Europees beschermde soorten	19
6.3	Nationaal beschermde soorten	20
6.4	Werken volgens gedragscode	21
6.5	Gebiedsbescherming	21
6.6	Houtopstanden	21

Bijlage 1. Juridisch kader Wet natuurbescherming

1

Inleiding

In opdracht van gemeente Oss hebben wij een quickscan Natuur uitgevoerd. Het gaat om woningbouwlocatie Oijense Zij in Oss, gelegen in de provincie Noord-Brabant. Dennis Slotboom heeft het veldwerk uitgevoerd op 11 juni 2018.

Aanleiding

Dit onderzoek moet uitgevoerd worden in verband met de voorgenomen nieuwbouw op deze locatie. Het doel is het bepalen of er beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan in het onderzoeksgebied of in de directe omgeving aanwezig zijn. Op basis van de resultaten kunnen wij u aangeven of er een ontheffing moet worden aangevraagd of dat nader onderzoek noodzakelijk is.

Onze quickscan Natuur is een toets van de ecologische potenties van het onderzoeksgebied en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er is in dit stadium geen uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van soorten of soortgroepen.

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?

Neem dan gerust contact op met Dennis Slotboom op 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,

Joost Verhagen

Directeur

Cuijk, 5 september 2018

2

Situatie en planvorming

Onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich in de bebouwde kom van Oss. Het onderzoeksgebied is gelegen tussen de Spitsbergerweg aan de noordzijde, de Oijenseweg aan de westzijde, Sportpark de Rusheuvel aan de oostzijde en de Westhaag en Haagpoort in het zuiden. Op afbeelding 1 is het onderzoeksgebied globaal gemarkeerd.

Afbeelding 1. Onderzoeksgebied (rood kader)

De situatie

Het onderzoeksgebied omvat enkele landbouwpercelen, waarvan twee momenteel in gebruik zijn als hooiland en twee als maisakker. Het gehele terrein is omrand met vaak ondiepe sloten. Achter de sloten bevinden zich bermen of tuinen, vaak voorzien van bomenrijen. Aan de Spitsbergerweg staan oude knotwilgen, aan de zuid- en oostzijde met name gewone essen of elzen. Aan de westzijde staan weer overwegend knotwilgen en elzen. Verder zijn nog twee ondiepe, smalle sloten aanwezig die het gebied kruisen van noord naar zuid. Bovendien is er tussen het onderzoeksgebied en de achtertuinten van de woningen aan de Haagsloot nog een waterpartij aanwezig die in verbinding staat van de omliggende sloten. Op foto 1 t/m 4 is de situatie afgebeeld

Planvorming

De planvorming is op het moment van uitvoering van deze quickscan nog niet concreet. Het onderzoeksgebied zal worden herontwikkeld tot woonwijk. Wij gaan ervan uit dat de sloten om het onderzoeksgebied en de omliggende bermen met de meeste bomen gehandhaafd blijven. Mogelijk worden bomen verwijderd vanwege nieuwe infrastructuur. De smalle sloten die door het onderzoeksgebied lopen zullen waarschijnlijk ook verdwijnen.

Foto 1. Essenrij langs sportvelden

Houtwal met elzen westzijde

Foto 2. Knotwilgen aan de Spitsbergerweg

Sloot aan de zijde van de Westhaag

Foto 3. Waterpartij bij de Haagpoort onderzoeksgebied

Smalle sloot kruisend door het

Foto 4. Perceel met hooiland

Perceel met mais

3 Verantwoording

3.1 Literatuuronderzoek

Natuurwetgeving

Wij hebben onderzocht of het onderzoeksgebied een wettelijk beschermde status of een beleidsmatig vastgestelde natuurstatus heeft. Daarvoor raadplegen wij onder andere provinciale websites en de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). In bijlage 1 hebben wij het juridisch kader samengevat.

Soortinformatie

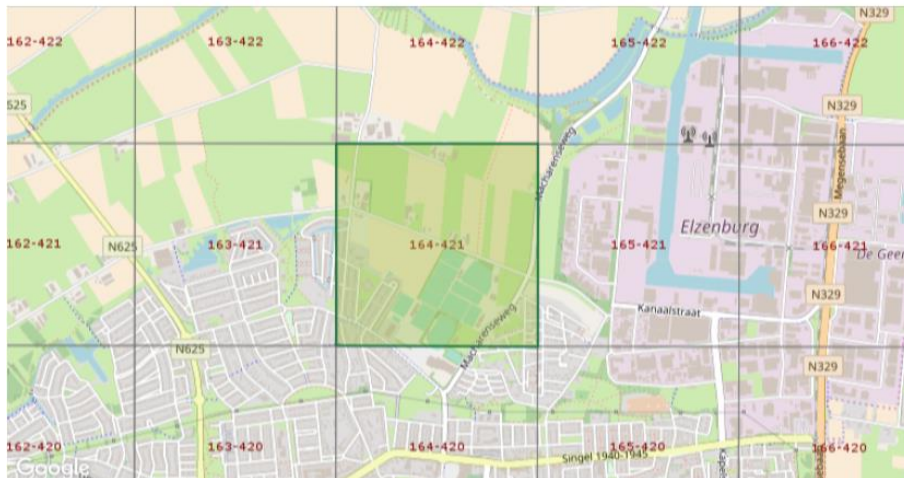
Om inzicht te krijgen in de actuele gegevens die beschikbaar zijn over het onderzoeksgebied en de omgeving hebben wij websites van onder andere RAVON (www.ravon.nl), SOVON (www.sovon.nl), De Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl) en de Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl) geraadpleegd.

3.2 Nationale Databank Flora en Fauna

Wij hebben gegevens over de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD, www.ndff.nl). Op afbeelding 2 ziet u de administratieve gegevens.

Afbeelding 2. Administratieve gegevens NDFD

Projectnaam	Woningbouwlocatie Oijense Zij in Oss
Doel	Quickscan Natuur
Datum	05-06-2018 07:21
Ordernummer	HNL-2018-127
Geselecteerde kilometerhokken	164-421

Resultaten

In tabel 1 zijn de resultaten uit de Nationale Databank Flora en Fauna weergegeven. Van vleermuizen, landzoogdieren en amfibieën zijn naast vogels uit het kilometerhok meldingen Project 301894 v2.0

5 september 2018

bekend van Europees en nationaal beschermde soorten, maar naar deze groepen is geen volledig onderzoek uitgevoerd. Van dagvlinders zijn geen meldingen bekend van beschermde soorten ondanks wel volledig uitgevoerd onderzoek. Van vaatplanten, reptielen, vissen, libellen en overige soortgroepen zijn geen meldingen bekend maar naar deze soortgroepen is ook geen volledig onderzoek uitgevoerd. Tijdens ons veldbezoek ligt de focus daarom op alle groepen behalve dagvlinders.

Tabel 1. Resultaten Nationale Databank Flora en Fauna

164 - 421	vaatplanten	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	libellen	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten	2		2	9					2		
Vogelrichtlijn				47	84						
Habitatrichtlijn		1	1								
WNB-andere soorten (PROV)			2								
WNB-andere soorten (NL)			9			3					
Aantal soorten	123	1	14	45	99	4			16	12	2
Detailering 0-0.25/0.251-1	46%/47%	75%/0%	39%/12%	42%/12%	35%/17%	33%/16%			78%/0%	13%/0%	50%/0%
Volledigheid onderzoek	redelijk	slecht	redelijk	goed	goed*	slecht	niet	niet	goed	redelijk	onbepaald
Onderzoeksperiode	1998-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018

3.3 Veldwerk

Tijdstip en omstandigheden

Dennis Slotboom heeft één veldbezoek uitgevoerd. In tabel 2 hebben wij de omstandigheden tijdens het veldwerk opgenomen.

Tabel 2. Inventarisatieronde

Datum	Moment	Weersomstandigheden
11 juni 2018	Ochtend	Droog, licht bewolkt, lichte wind, 18°C

Werkwijze

Wij werken uitsluitend volgens de richtlijnen en inventarisatiemethoden die zijn voorgeschreven door bijvoorbeeld diverse gegevensbeherende instanties zoals SOVON (vogels), RAVON (reptielen en amfibieën), FLORON (vaatplanten), de Zoogdiervereniging en EIS (ongewervelden) of zoals beschreven in de kennisdocumenten voor beschermde soorten (www.bij12.nl). Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van de aanwezige biotopen en habitats.

4

Quickscan

4.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied en ligt op ruime afstand van gebieden die wel als Natura 2000-gebied zijn aangewezen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied heet 'Rijntakken'. Het gebied ligt op circa 9,8 km ten noordwesten van het onderzoeksgebied. Op afbeelding 3 is de ligging van het onderzoeksgebied (binnen de rode markering) te zien ten opzichte van Natura 2000-gebieden (gele en lichtblauwe markeringen).

Afbeelding 3. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het onderzoeksgebied ligt ten oosten, zuiden en westen van het NNN maar maakt hiervan zelf geen onderdeel uit. Het dichtstbijzijnde gebied wat onderdeel uitmaakt van het NNN is een houtwal op circa 160 m afstand tot de meest noordoostelijke hoek van het onderzoeksgebied. Op afbeelding 4 is de ligging van onderzoeksgebied (binnen de rode markering) te zien ten opzichte van het NNN (beige markeringen).

Afbeelding 4. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van NNN

Gemeentelijke status

Voor zover bekend heeft het gebied geen gemeentelijke beschermde natuurstatus.

4.2 Planten en dieren

4.2.1 Vogels

In het gebied hebben wij verschillende soorten vogels waargenomen of wij verwachten deze, waaronder buizerd, zwarte kraai, houtduif, patrijs, ekster, merel, kievit, scholekster, wilde eend en verschillende soorten kleine zangvogels. Steenuilen komen in de omgeving wel voor maar worden in het onderzoeksgebied niet verwacht.

4.2.2 Europees beschermde soorten

Vleermuizen

Wij verwachten dat in het onderzoeksgebied verschillende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger foeragerend of langsvliegend kunnen worden waargenomen.

Amfibieën

In de sloten die het onderzoeksgebied kruisen en de sloot langs de westzijde van het onderzoeksgebied hebben wij vermoedelijk poelkikkers waargenomen. Het gaat om een behoorlijk aantal exemplaren maar alleen door middel van nader onderzoek kan worden bepaald of het daadwerkelijk gaat om poelkikker. In de nabije omgeving (bijvoorbeeld de ecologische verbindingzone langs de Hertogswetering) zijn poelkikkers soms talrijk aanwezig, zo blijkt uit literatuuronderzoek.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere Europees beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.2.3 Nationaal beschermde soorten**Vaatplanten**

Wij hebben geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze zijn ook niet te verwachten gezien het intensieve gebruik van de landbouwpercelen en de omringende bermen.

Terrestrische zoogdieren

Wij hebben geen zoogdieren waargenomen, maar wij verwachten dat soorten als konijn, vos, egel en mogelijk veldmuis regelmatige bezoekers of vaste bewoners zijn van de akkerranden. Wij verwachten op basis van het ontbreken van geschikte biotopen verder geen andere zoogdieren.

Amfibieën en reptielen

In alle sloten hebben wij bastaardkikkers waargenomen. Verder verwachten wij dat soorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zich ook ophouden in het gebied. De ondiepe sloten zijn namelijk geschikt als voortplantingsbiotoop voor deze soorten. Wij hebben geen reptielen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen niet te verwachten.

Vissen

In de sloten in het onderzoeksgebied komt mogelijk ook grote modderkruiper voor. Ondiepe sloten met een sliblaag en veel water- en oeverplanten vormen een geschikt biotoop voor grote modderkruiper. Dit biotoop is met name aan de westzijde van het onderzoeksgebied aanwezig en in de sloten die het onderzoeksgebied van noord naar zuid kruisen. Uit literatuuronderzoek blijkt ook dat dat deze soort voorkomt in de omgeving. Nader onderzoek moet uitwijzen of grote modderkruiper daadwerkelijk aanwezig is.

Dagvlinders en libellen

Wij hebben geen beschermde dagvlinders of libellen waargenomen. Deze zijn ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van specifieke biotopen voor beschermde soorten.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere nationaal beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

Wij hebben geen jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen van vogels of bepaalde zoogdieren aangetroffen. De bomen vormen echter een prima nestgelegenheid voor enkele algemeen voorkomende vogelsoorten zoals houtduif en ekster. Ook de grote holten in de meeste knotwilgen en tussen oeverbegroeiing kunnen gebruikt worden door bijvoorbeeld wilde eend als broedlocatie. Akkerranden kunnen door patrijs gebruikt worden als broedlocatie. In het broedseizoen kunnen daarom bewoonde nesten in de bomen en aan oevers en akkerranden verwacht worden. Ook steenuilen nestelen graag in holle knotwilgen, maar dergelijke nesten hebben wij niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Het onderzoeksgebied vormt namelijk geen goed jachtgebied voor steenuilen vanwege het ontbreken van een goede veldmuizenpopulatie.

Holten

In vrijwel elke knotwilg zijn holten aanwezig. Mogelijk dat deze holten gebruikt worden als broedgelegenheid voor bijvoorbeeld wilde eend. De holten zijn nauwelijks of niet geschikt voor holtebroedende vogels zoals boomklever en kauw. In de elzen en essen om het onderzoeksgebied hebben wij geen holten waargenomen. Wij hebben echter niet elke boom nauwkeurig beoordeeld, dus de kans is aanwezig dat in enkele van de oudere bomen in het onderzoeksgebied wel dergelijke holten aanwezig zijn.

Holen

Wij hebben in het onderzoeksgebied geen hopen van bijvoorbeeld vos, konijn of veldmuis aangetroffen, maar mogelijk zijn verblijfplaatsen van konijn en veldmuis wel aanwezig in sommige dichter begroeide delen langs de randen van het onderzoeksgebied.

Vleermuizen

Wij verwachten niet dat de holten in knotwilgen gebruikt worden door vleermuizen omdat dergelijke holten vaak niet over de juiste omstandigheden beschikken. Bovendien verwachten wij alleen typisch gebouwbewonende soorten in het onderzoeksgebied. Met name gewone dwergvleermuis en laatvlieger bewonen vrijwel uitsluitend gebouwen zoals deze in de directe omgeving aanwezig zijn. Ook ruige dwergvleermuis bewoont vooral gebouwen, maar kan in paarterritoria ook in bomen worden verwacht. Deze functionaliteit wordt echter in het onderzoeksgebied niet verwacht.

Voortplantingsbiotoop

De sloten vormen waarschijnlijk een voortplantingsbiotoop voor bastaardkikker, gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander en mogelijk poelkikker. In grote delen van de sloten worden namelijk geen vissoorten verwacht die de eitjes of jonge dieren opeten.

Leefgebied

Indien aanwezig gebruikt grote modderkruiper een of meer sloten als leefgebied. Dit houdt in dat deze soort zich het hele jaar in deze sloten ophoudt om voedsel te zoeken en om zich voort te planten. Migratie tijdens de winterperiode beperkt zich vaak tot een ander deel van de sloot dan waarin grote modderkruipers zich in de zomer ophouden.

4.4 Overige functies

Foerageergebied voor vleermuizen

De combinatie van bomen en water maken met name de zuid- en westrand van het onderzoeksgebied in potentie geschikt als foerageergebied voor vleermuizen die in woningen in de nabije omgeving verblijven. De bomen bieden beschutting, wat belangrijk is voor vleermuizen. Daarnaast blijft onder de kronen van bomen warmte hangen en dat trekt insecten aan. Deze insecten zijn de voedselbron voor vleermuizen.

4.5 Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan bomen die vallen onder de noemer houtopstand. De APV van de gemeente Oss beschrijft namelijk het volgende over wat verstaan wordt onder een houtopstand: 'één of meer bomen of boomvormers of houtwal, houtsingel of hakhout. Of ander houtachtig gewas'. Onder een boom wordt verstaan: 'een levend houtig opgaand gewas'. Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de grens bebouwde kom Wnb (voorheen grens bebouwde kom Boswet).

Geen van de bomen binnen het onderzoeksgebied staat op de Lijst Bijzondere Bomen van de gemeente Oss. Dat houdt in dat voor de bomen in en nabij het onderzoeksgebied een omgevingsvergunning voor vellen nodig is als deze een stamdiameter van meer dan 40 cm op 1,3 m boven maaiveld hebben. Mogelijk zijn nog meer regels van toepassing voor het al dan niet vergunningsplichtig zijn van bomen binnen het onderzoeksgebied.

5

Conclusie

5.1 Soortenbescherming

5.1.1 Vogels

Vogels gebruiken het onderzoeksgebied als foerageergebied, voortplantingsgebied of als tijdelijke rustplaats. Alle vogels zijn streng beschermd volgens de Wnb. Van opzettelijke verstoring hoeft echter geen sprake zijn. Vogels zullen het terrein mijden zodra de werkzaamheden aanvangen.

Nesten

In 2009 is de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd, aangepast. De lijst biedt geen wettelijk kader, maar is een belangrijke richtlijn bij het maken van effectanalyses. Deze lijst maakt onderscheid in:

- nesten met een jaarrond beschermde status (categorie 1 t/m 4);
- nesten van vogels die niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het nodig is een goed beeld te hebben of na de ingreep goede alternatieven voorhanden zijn om nieuwe nesten te bouwen (als het nest verloren gaat) (categorie 5);
- nesten van overige, vaak erg algemeen voorkomende vogels.

In bomen, oeverbegroeiingen en aan akkerranden kunnen nesten verwacht worden van algemeen voorkomende vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Nesten van deze categorie vogels zijn alleen als deze daadwerkelijk in gebruik zijn streng beschermd.

Voor wat betreft deze niet jaarrond beschermde vogelnesten zal geen sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen zolang bewoonde nesten niet worden verstoord of vernield. In hoofdstuk 6 beschrijven wij hoe dit kan worden voorkomen.

5.1.2 Europees beschermde soorten

In het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op Europees niveau beschermd zijn. Het gaat om gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk om poelkikker.

Foerageergebied voor vleermuizen

Delen van het onderzoeksgebied worden vermoedelijk gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. Mits van wezenlijk belang zijn alle elementen (bomenrijen, sloten, de waterpartij en de oeverzones) die tezamen het foerageergebied gestalte geven, streng beschermd. Ten aanzien van de functionaliteit van foerageergebied zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten zolang de functionaliteit ook in de nieuwe situatie behouden blijft. Als dit niet zo is, dan is mogelijk sprake van overtreding van artikel 3.5 lid 2 Wnb. Zodra een ontwerpplan van het gebied beschikbaar is, moet daarom door middel van een nadere beoordeling door een vleermuisdeskundige worden vastgesteld of de

voorgenomen ontwikkelingen afbreuk doen aan de functionaliteit van een eventueel foerageergebied voor vleermuizen. Een mogelijk vervolgstap is het uitvoeren van een nader onderzoek om het effect van de activiteiten in het onderzoeksgebied op vleermuizen te bepalen. Wij adviseren op voorhand in het ontwerp rekening te houden met het behoud van bomen en sloten in het zuidelijk en westelijk deel en te zorgen voor een groene invulling van de zone die hieraan grenst.

Voortplantingsbiotoop voor poelkikker

Met name de sloten aan de westzijde en de sloten die het onderzoeksgebied van noord naar zuid kruisen vormen een geschikt voortplantingsbiotoop voor poelkikker. Nader onderzoek moet uitwijzen of hier daadwerkelijk sprake is van poelkikker, hetgeen alleen door middel van het beoordelen van lichaamskenmerken (vangen) of door het luisteren naar kooractiviteiten kan worden vastgesteld. Indien wordt vastgesteld dat daadwerkelijk sprake is van poelkikker kan sprake zijn van overtreding van art. 3.5 lid 2 en lid 4 als de sloten en/of de directe omgeving worden gedempt of aangepast.

5.1.3 Nationaal beschermde soorten

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op nationaal niveau beschermd zijn. Het gaat om de volgende soortgroepen:

- grondgebonden zoogdieren (konijn, vos, egel, veldmuis);
- amfibieën (bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander);
- vissen (grote modderkruiper).

Voor een soort als vos zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten, omdat vossen het onderzoeksgebied zullen mijden zodra de werkzaamheden aanvangen. Voor deze soorten vormt het onderzoeksgebied slechts een onderdeel van hun leefgebied en is in de omgeving ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig. Voor konijn, egel, veldmuis, bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander en grote modderkruiper hebben de voorgenomen werkzaamheden mogelijk tot gevolg dat verblijfplaatsen verloren gaan en/of dat individuen gedood kunnen worden. Daarmee vindt overtreding plaats van artikel 3.10 lid 1 a en lid 1b Wnb. Maar omdat er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten (met uitzondering van grote modderkruiper) en voor deze verbodsbepaling in provincie Noord-Brabant een provinciale vrijstelling. Er moet echter wel zorgvuldig worden gehandeld. Hoe dit zorgvuldig handelen vormgegeven kan worden, is beschreven in hoofdstuk 6.

Voortplantingsbiotoop voor bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander

De sloten functioneren waarschijnlijk als voortplantingsbiotoop voor bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en mogelijk kleine watersalamander. De sloten zijn daarom ook beschermd.

De voorgenomen werkzaamheden hebben tot gevolg dat sommige sloten verloren gaan en andere deels worden aangetast. Daarmee vindt overtreding plaats van artikel 3.10 lid 1b Wnb. Maar omdat er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten en voor deze verbodsbepaling in provincie Noord-Brabant een provinciale vrijstelling. Er moet echter wel zorgvuldig worden gehandeld. Hoe dit zorgvuldig handelen vormgegeven kan worden, is beschreven in hoofdstuk 6.

Leefgebied voor grote modderkruiper

Met name de sloten aan de westzijde en de sloten die het onderzoeksgebied van noord naar zuid kruisen vormen een geschikt leefgebied voor grote modderkruiper. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of deze soort daadwerkelijk in het onderzoeksgebied aanwezig is. Hiervoor biedt de methode Environmental DNA (eDNA) uitkomst. Als wordt vastgesteld dat grote modderkruiper daadwerkelijk aanwezig blijkt, dan kan sprake zijn van overtreding van art. 3.10 lid 1a en 1b Wnb als de sloten worden gedempt of aangetast.

5.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Wij verwachten dat de voorgenoemde ontwikkelingen geen invloed zullen hebben op natuurwaarden in Natura 2000-gebieden in de omgeving. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' bevindt zich namelijk op circa 9,8 km afstand van het onderzoeksgebied. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader dan ook niet nodig is.

NNN

Wij verwachten geen negatieve effecten op de nabijgelegen NNN. Doel van het NNN is om groene gebieden onderling met elkaar te verbinden waardoor uitwisseling van soorten gemakkelijker kan plaatsvinden. Het onderzoeksgebied ligt op circa 160 m afstand van het dichtstbijzijnde NNN-gebied, maar draagt vanwege de ingesloten ligging tussen woon- en sportterrein niet wezenlijk bij aan de verbindende functie van het NNN. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader dan ook niet nodig is.

5.3 Houtopstanden

Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom Wnb (voorheen Boswet). Dit houdt dit in dat er in het kader van hoofdstuk 4 Wet natuurbescherming geen sprake is van een meldings- en herplantplicht bij het vellen van bomen. Wel is er waarschijnlijk een omgevingsvergunning voor vellen nodig als wordt besloten bomen te verwijderen. Hiernaar zal onderzoek moeten worden verricht.

5.4 Samenvatting

In tabel 3 vertalen wij de uitkomsten van dit onderzoek naar een samenvatting van de voorkomende soorten, eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen en de noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, ontheffingsaanvragen en vergunningsaanvragen.

Tabel 3. Overzicht conclusies en vervolgstappen

Soortenbescherming					
	(mogelijk) Voorkomend	Overtreding verbodsbepalingen	Nader onderzoek	Ontheffing	Advies
Vogels					
Nesten niet jaarrond beschermd	Ja	Nee	Nee	Nee	Controle, buiten broedseizoen werken
Nesten jaarrond beschermd	Nee	-	-	-	-
Europees beschermde soorten					
Vleermuizen	Ja	Mogelijk Art 3.5 lid 4 Wnb	Ja	Mogelijk	Eerst nader onderzoek
Amfibieën (poelkikker)	Ja	Mogelijk Art 3.5 lid 2 en lid 4 Wnb	Ja	Mogelijk	Eerst nader onderzoek
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-
Nationaal beschermde soorten					
Terrestrische zoogdieren	Ja	Ja Art 3.10 lid 1a/b Wnb	Nee	Vrijstelling	Zorgplicht
Amfibieën	Ja	Ja Art 3.10 lid 1a/b Wnb	Nee	Vrijstelling	Zorgplicht
Vissen (grote modderkruiper)	Ja	Ja Art 3.10 lid 1a/b Wnb	Ja	Mogelijk	Eerst nader onderzoek
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-
Gebiedsbescherming					
	Afstand	Negatieve effecten	Vervolgstappen	Vergunning	Opmerkingen
Natura 2000	+/- 9,8 km	Nee	Overleg provincie, Noord-Brabant, zie par. 6.5	Nee	-
NNN	+/- 160 m	Nee	Overleg provincie, Noord-Brabant, zie par. 6.5	Nee	-
Houtopstanden	Binnen onderzoeksgebied	Ja, bij vellen	Mogelijk omgevingsvergunning voor vellen, zie par. 6.6	-	Controle op gemeentelijke en provinciale verordeningen

6

Advies

6.1 Vogels

Behouden bewoonde nesten

Wij adviseren eventueel te verwijderen bomen en struiken te verwijderen in de periode tussen 1 december en 1 maart. De kans dat dan bewoonde nesten aanwezig zijn, is erg klein. Ook buiten deze periode mag gerooid worden, mits (zie ook 'Nestcontrole') uit een aanvullende controle is gebleken dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn. Daarnaast adviseren wij vanaf eind februari de ruige oeverranden en akkerranden regelmatig te maaien om te voorkomen dat bijvoorbeeld watervogels en patrijzen er gebruik van maken om er te broeden. Het gaat hierbij om terreindelen die misschien later in het seizoen zullen verdwijnen in het kader van de werkzaamheden. Zo zorgt u ervoor dat broedgevallen dan geen belemmering vormen.

Nestcontrole

Als u besluit de bomen, struiken of oeverbegroeiingen te verwijderen tussen 1 maart en 1 december, moet voorafgaand aan de werkzaamheden een aanvullende controle worden uitgevoerd. Hiermee onderzoekt u of zich bewoonde nesten in de te rooien elementen bevinden. Dit onderzoek moet maximaal drie dagen voor de daadwerkelijke werkzaamheden uitgevoerd worden. Worden bewoonde nesten aangetroffen, dan moet de betreffende nestlocatie worden gemarkeerd en ontzien zolang het nest bewoond is. Dat betekent dat duidelijk moet zijn dat bij de nestlocaties pas gewerkt mag worden als het nest niet meer bewoond is, doorgaans een aantal weken later. In de tussentijd moet bijvoorbeeld met een lint duidelijk worden gemaakt dat op de bewuste locatie en binnen een beschermde zone daar omheen nog niet gewerkt mag worden.

6.2 Europees beschermde soorten

Vleermuisonderzoek

Wij adviseren ruim voor het begin van de werkzaamheden een vleermuisonderzoek uit te laten voeren. Een dergelijk onderzoek heeft een doorlooptijd van circa acht weken en kan uitsluitend volledig worden uitgevoerd in een periode die valt tussen half april en eind oktober. Het onderzoek moet zich richten op soorten en op de functie van foerageergebied waarbij met name het westelijk en zuidelijk deel moeten worden belicht.

Protocol

Het nader onderzoek moet uitgevoerd worden conform het Vleermuisprotocol versie 2017. Dit protocol is goedgekeurd door het ministerie van EZ en beschrijft de wijze van zorgvuldig onderzoek als het gaat om vleermuizen. Indien u dat wenst, kunnen wij dit onderzoek voor u verzorgen.

Toepassen bouwverlichting

Wij adviseren de eventuele toepassing van bouwverlichting te laten toetsen door een vleermuisdeskundige. Bouwverlichting kan namelijk verstorend werken op foeragerende vleermuizen. Verstoring kan plaatsvinden in de periode dat vleermuizen actief zijn, doorgaans tussen half maart en half november. Deze toetsing kan pas worden uitgevoerd nadat het vleermuisonderzoek is afgerond.

Nader onderzoek poelkikker

Wij adviseren een nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van poelkikker. Vastgesteld moet worden of de aanwezige kikkers behoren tot de groep bastaardkikkers of tot de werkelijke poelkikkers. Een dergelijk onderzoek kan uitsluitend uitgevoerd worden in de periode april t/m juni (determineren aan de hand van kooractiviteiten) of in de periode april t/m juli door determinatie aan de hand van lichaamskenmerken.

6.3 Nationaal beschermde soorten

Nader onderzoek grote modderkruiper

Wij adviseren een nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van grote modderkruiper in alle watergangen binnen het onderzoeksgebied. Wij raden aan om hiervoor de methode Environmental DNA (eDNA) toe te passen. Deze methode is zeer geschikt voor het aantonen van aanwezigheid van grote modderkruiper in het water. Door watermonsters te nemen en het DNA hieruit te extraheren is het mogelijk de aanwezigheid van een soort in het water aan te tonen zonder dat de soort zelf gevangen hoeft te worden. Indien u dat wenst kunnen wij een dergelijk onderzoek voor u verzorgen.

Inspectie werkomgeving

Wij adviseren de werk omgeving voorafgaand aan de werkzaamheden te controleren op de aanwezigheid van dieren. Eventueel aangetroffen padden, kikkers of egels moeten dan voorzichtig verplaatst worden naar bijvoorbeeld een groenstrook buiten het werkgebied.

In kaart brengen konijnenholen

Wij adviseren de werkomgeving en de delen waar grondverzet plaats moet vinden te controleren op de aanwezigheid van konijnenholen. Indien deze worden aangetroffen, moeten deze in kaart worden gebracht en worden gemarkeerd. Wij adviseren in het kader van zorgvuldig handelen geen kap- en graafwerkzaamheden uit te voeren nabij konijnenholen in de periode tussen 1 januari en 30 juni. In deze periode heeft het konijn jongen die niet in staat zijn te vluchten.

Amfibieën

De werkzaamheden omvatten het dempen van enkele sloten en mogelijk het herprofilen van slootkanten. Dit beïnvloedt waarschijnlijk de aanwezige amfibieën, met name als gewerkt wordt tussen februari en juni. Wij adviseren de werkzaamheden in of nabij het water uit te voeren in de periode tussen september en februari. Ook als werkzaamheden in een later stadium worden uitgevoerd is het raadzaam de poelen in deze periode te dempen. Soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander overwinteren namelijk op het land en niet in de poelen. Voor wat betreft poelkikker en grote modderkruiper gelden andere, strengere adviezen, maar eerst moet uit het nader onderzoek blijken of deze twee soorten daadwerkelijk aanwezig zijn.

6.4 Werken volgens gedragscode

Wij adviseren te handelen volgens de 'Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting'. Deze gedragscode is op te vragen bij de Vereniging Stadswerk Nederland. Werken volgens de Gedragscode houdt onder andere het volgende in:

- Stel voorafgaand aan het werk een ecologisch werkprotocol/plan van aanpak op waarin beschreven is hoe om wordt gegaan met lokaal aanwezige beschermde soorten en de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan. De adviezen in deze quickscan Natuur, het uit te voeren nader vleermuisonderzoek en het nader onderzoek naar poelkikker en grote modderkruiper moeten daar in ieder geval deel van uitmaken.
- Controleer voorafgaand aan de werkzaamheden het werkvak en markeer en ontzie beschermde soorten, aanwezige groeiplaatsen, nestbomen of essentiële biotopen door het instellen van een beschermingszone.
- Instrueer de uitvoerende vaklieden voorafgaand aan de feitelijke werkzaamheden.
- Registreer uitgevoerde werkzaamheden in het kader van bescherming van planten en dieren en hoe is omgegaan met calamiteiten.
- Maak duidelijk wie benaderd moet worden als onverhoopt streng beschermde of onverwachte soorten worden aangetroffen.

6.5 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Wij adviseren de in paragraaf 5.2 beschreven conclusie ten aanzien van de verwachting dat het werk geen invloed zal hebben op nabijgelegen Natura 2000-gebieden kort te sluiten met de provincie Noord-Brabant.

NNN

Wij adviseren de in paragraaf 5.2 beschreven conclusie ten aanzien van de verwachting dat het werk geen negatieve invloed zal hebben op het nabijgelegen NNN kort te sluiten met de provincie Noord-Brabant.

6.6 Houtopstanden

Zodra duidelijk is of en welke bomen u wilt verwijderen, raden wij u aan om aan de hand van de stamdiameter, eventueel bijzondere status en mogelijk andere criteria te laten onderzoeken voor welke van deze bomen u een omgevingsvergunning moet aanvragen.

Bijlage 1

Juridisch kader Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De wet regelt soortenbescherming en gebiedsbescherming. Hieronder gaan wij daar verder op in. Ook is een toelichting gegeven op de planologische bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ofwel de voormalige Ecologische Hoofdstructuur van Nederland, ook wel EHS genoemd. Hoewel de werking van de NNN niet is geregeld onder de Wnb, kunnen onderdelen van het NNN wel degelijk vallen onder de reikwijdte van de Wnb.

Soortenbescherming

De Wnb

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en regelt naast gebiedsbescherming (daarover verderop meer) de soortenbescherming. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijk leefomgeving. Menselijk handelen mag geen nadelige invloed hebben op deze soorten. Volgens de Wnb is het daarom verboden beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hun holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten of te verontrusten. Onderscheiden wordt tussen vogels, Europees beschermde planten- en diersoorten en Nationaal beschermde planten- en diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn als beschermde soort aangewezen:

- ruim 700 op Europees grondgebied voorkomende vogelsoorten opgenomen in de Vogelrichtlijn, beschreven in paragraaf 3.1 van de Wnb;
- 76 Europees beschermde planten- en diersoorten opgenomen in de Habitatrictlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern, beschreven in paragraaf 3.2 van de Wnb (artikel 3.10 en 3.11);
- 157 nationale planten en diersoorten, beschreven in paragraaf 3.3 van de Wnb (artikel 3.5 en 3.8).

Vrijstelling en ontheffing

Voor elk van de drie beschermingsregimes gelden specifieke verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Zo zijn er voor diverse nationaal beschermde soorten diverse vrijstellingen geregeld die echter per provincie kunnen verschillen.

Zorgplicht

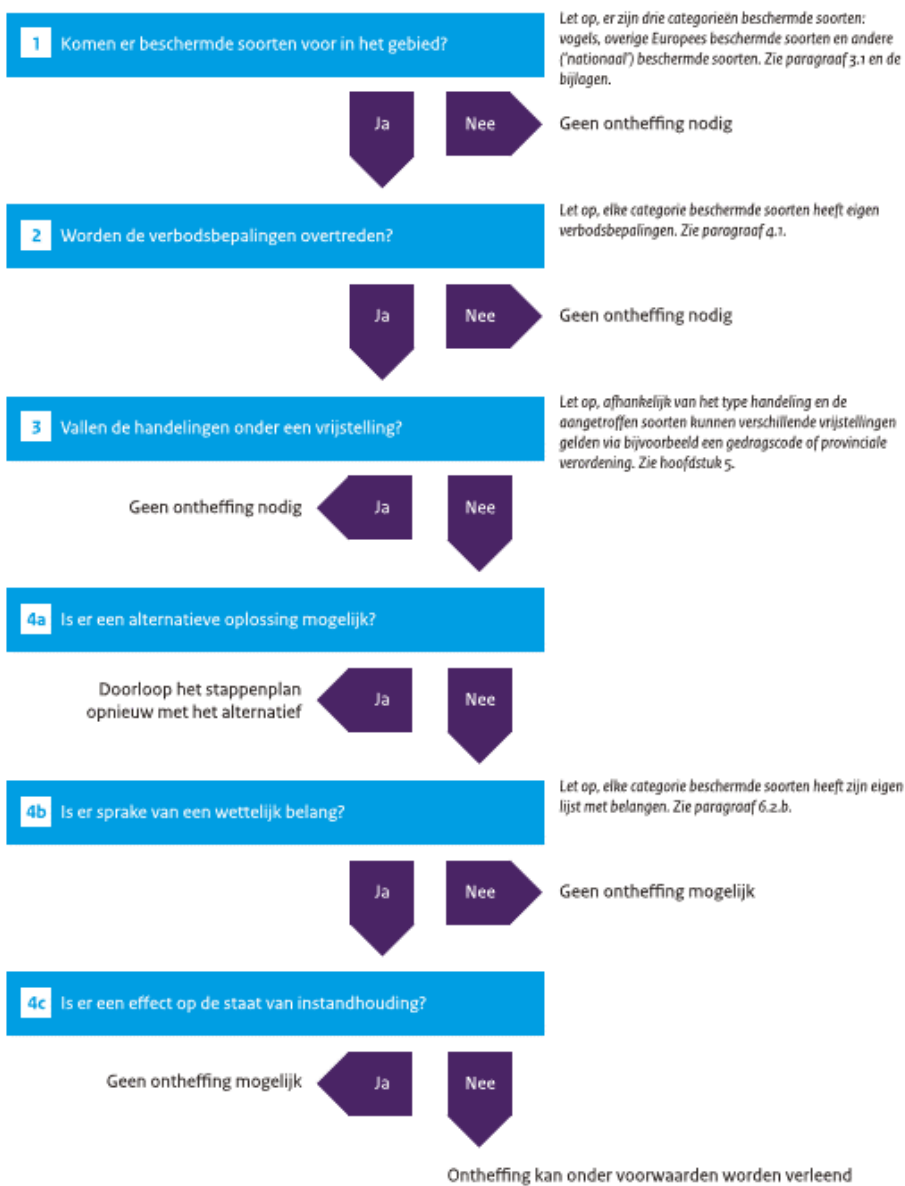
De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer u een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, u zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van uw handelen. Zo nodig raadpleegt u een ecooloog. Bij de uitvoering van die handeling moet u negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken of ongedaan maken.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime Europese soorten § 3.2 Wnb	Beschermingsregime nationale soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Stroomschema

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hanteert een stappenplan om te bepalen of een ontheffing in het kader van soortenbescherming nodig is. Het stroomschema hebben wij hieronder opgenomen.

Gebiedsbescherming

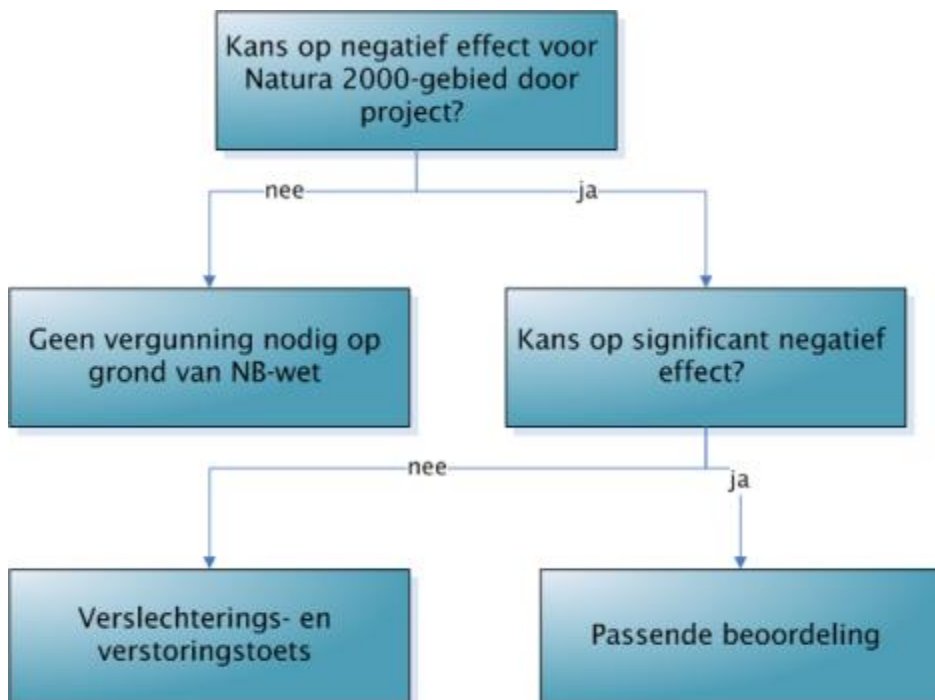
De voormalige Natuurbeschermingswet 1998 maakt sinds 1 januari 2017 onderdeel uit van de Wnb. In hoofdstuk 2 van de Wnb is nu dit onderdeel opgenomen. Maar de manier waarop getoetst wordt of een project invloed heeft op gebieden, is niet veranderd. Op grond van artikel 10a heeft de toenmalige minister van EZ gebieden aangewezen waarin uitvoering wordt gegeven aan de 'Vogelrichtlijn' (EEG nr. 79/409) en de Habitatrichtlijn (EEG nr. 29/43).

Gebieden

Onder de Wnb zijn uitsluitend Natura 2000-gebieden beschermd. Beschermden natuurmonumenten zoals we deze voorheen kenden, zijn in de meeste gevallen opgenomen in Natura 2000-gebieden.

Vergunning

Als er geen sprake is van een negatief effect, is er geen vergunning nodig. Als er wel sprake is van een mogelijk negatief effect, is een vergunning noodzakelijk en dient de vergunningsprocedure te worden gestart en gaat de habitattoets verder. Als het om een mogelijk negatief effect gaat dat zeker niet significant is, dan moet er een verslechteringstoets worden uitgevoerd en komt u in de fase 'verslechteringstoets'. Gaat het om een mogelijk significant negatief effect dan is een passende beoordeling nodig en wordt verder gegaan met de fase 'passende beoordeling'. De passende beoordeling moet gebaseerd zijn op onderzoek en de best beschikbare wetenschappelijke gegevens. De mogelijke effecten van de te beoordelen activiteiten of plannen worden dan onderzocht. De procedure is in onderstaand schema toegelicht.

Houtopstanden

Voor houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet was voor inwerkingtreding van de Wnb de Boswet van toepassing. De regels zijn overgenomen in hoofdstuk 4 van de Wnb. Voor houtopstanden die staan buiten de bebouwde komgrens zoals vastgesteld op grond van artikel 4.1 onder a. Wnb, kan velling van de houtopstand verplichtingen in het kader van deze wet geven. Tot 2017 werd een dergelijke komgrens vastgesteld in het kader van de Boswet. De standplaats van houtopstand buiten deze kom houdt in dat op velling van deze houtopstand of onderdelen daarvan, de meld- en herplantplichten van artikel 4.2 Wnb en artikel 4.3 Wnb van toepassing kunnen zijn. Op deze plichten kunnen vrijstellingen van toepassing zijn. Provinciale verordeningen kunnen nadere regels bevatten omtrent deze plichten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het omvat de voormalige Ecologische Hoofdstructuur ofwel de EHS. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de twintig Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim zes miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Structuurschema Groene Ruimte

Van rijkswege is het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) opgesteld. Hierin staan afspraken over de natuur in landelijke gebieden. De nota is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurkenmerken en -waarden. Bepaald is dat het NNN moet worden beschermd en ontwikkeld door een combinatie van:

- planologische bescherming;
- aankoop van gronden;
- het afsluiten van beheerovereenkomsten met particuliere eigenaren;
- inspanningen voor een goede kwaliteit van milieu en water.

In het NNN worden planten en dieren in waardevolle natuurgebieden beschermd. In een bestemmingsplan wordt het natuurnetwerk concreet begrensd.

Ingrepen in de NNN

In de NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten worden gecompenseerd. In principe zijn ingrepen in of nabij de NNN die invloed hebben op natuurwaarden vergunningsplichtig. Welk spoor gevolgd moet worden en of er daadwerkelijk sprake is van een aantasting van natuurwaarden in de NNN is afhankelijk van de concrete planvorming.

Centraal postadres
Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord
T. 088 - 262 72 00

Voor meer informatie over
Cobra bezoek onze websites
www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl